

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
13/1680-

Dato
28.06.13

Høring – Kulturutredningen 2014

Vi viser til Kulturdepartementets brev av 11. mars 2014.

Kunnskapsdepartementet støtter utvalgets forslag til nasjonale mål for kulturpolitikken, hvor det skal legges til rette for et mangfold av kunstnere og kulturuttrykk, og for at hele befolkningen skal kunne delta i kunst – og kulturlivet. Vi er imidlertid usikker på om det er hensiktsmessig og klargjørende med å innføre begrepet Ytringskultur.

Regjeringens Kulturløft I,II og III må omtales slik at det ikke forstås som Kulturdepartementets satsing alene, men at flere fagdepartement bidrar til det felles Kulturløftet.

Vi tolker forslaget slik at kunst - og kulturuttrykk for, av og med de aller yngste barna også faller inn under denne målsettingen. De nasjonale målene *demokrati, rettferdighet og mangfold* er i tråd med det verdigrunnlaget og samfunnsmandatet som kommer til uttrykk i Barnehageloven og forskriften: *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* (2011). Her fremheves barnehagens rolle som kulturarena:

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.
(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 4.ledd)

Barnehagens innhold er strukturert i syv fagområder hvor *Kunst, kultur og kreativitet* er ett av dem. Her vektlegges opplevelsen av ulike former for kunst og kultur samt barnets eget skapende uttrykk.

Barnehagen er i dag en viktig møteplass for barn, foreldre og personale i et flerkulturelt samfunn og den er en sentral arena for kulturformidling og kulturell nyskaping i lokalmiljøet. Barnehagen vil derfor være en viktig institusjon i arbeidet med å *fremme inkludering* og styrke *den kulturelle grunnmuren*, slik utvalget foreslår.

Kunnskapsdepartementet stiller seg derfor noe undrende til at utvalget i liten grad har utredet andre sider ved samspeillet mellom kultur og utdanning enn skolens og høyere utdannings ansvar for opplæring innen kunst og kulturfag. Verken barnehagens, skolens eller de høyere utdanningsinstitusjonenes rolle som kulturinstitusjon er omtalt i innstillingen. Følgelig berøres heller ikke Kulturdepartementets sektoransvar for å støtte opp under institusjonenes rolle på dette området, slik andre departementer støtter opp under sitt sektoransvar på for eksempel forskningsområdet overfor institusjonene.

Kunnskapsdepartementet ser det som interessant og nyttig at studieforbundene får en omtale i rapporten. Når det gjelder foreslåtte endringer i Lov om voksenopplæring og omtale av departementstilhørighet for studieforbundene, så er dette spørsmål som Kunnskapsdepartementet gjerne vil utrede videre i samarbeid med Kulturdepartementet.

Fra kommende skoleår har KD gjennom "kulturskoletimen" lagt til rette for et tydeligere samarbeid mellom skole/SFO og kulturskolen. Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven, for å sikre dette kulturskoletilbudet i eller i tilknytning til skoletiden, er sendt på høring nå (juni 2013). Kulturskolen er og bør være en del av skole-Norge. Overflytting til fra KD til KUD vil kunne føre til fragmentering av skole-Norge. Skoleslagene bør stå i en sammenheng med hverandre, og det bør satses på helhet, ikke oppdeling. Forslaget om at § 13-6 skal ut av opplæringsloven, og ansvaret overføres til Kulturdepartementet kan vanskelig sies å støtte opp under dette. I Kulturutredningen 2014 er det vanskelig å spore positive beskrivelser av skolen som arena og utdanningens rolle i kulturbygging, den inngår heller ikke i "kulturlivets verdikjede" som består av å skape, formidle, oppleve og lære (s43).

Vi savner beskrivelse av skolen som kulturarena for utprøving og utfoldelse og som arena for kulturarv, demokratisk tenkesett og skapende aktivitet. Vi savner også oppfordring og forslag til sterkere tverrsektorielt samarbeid og forståelse for gjensidig forsterkning. I den grad utdanningspolitiske satsinger er nevnt omtales det som kulturpolitikk.

Skolens rolle og betydning som en kulturbyggende institusjon i det norske samfunnet er kun vist til i et historisk perspektiv.

Det er iøyenfallende at det flere steder er upresis eller direkte feil informasjon. I kapittel 4.12 vises det til de to viktigste *kulturpolitiske* tiltakene som er rettet mot barn og unge med lovfesting av musikk- og kulturskoler og etablering av Den kulturelle skolesekken.

Styrkingen av den kulturpolitiske satsingen på barn og unge gjennom lovfesting av kulturskoler og oppbyggingen av Den kulturelle skolesekken kan sies å ha gått hånd i hånd med en svekkelse av de estetiske fagene i grunnskolen. (s 42)

Det forhold at de estetiske fagene og skolens oppmerksomhet er svekket går igjen flere steder som en "sannhet" selv om det gis en riktig presisering i fotnote i kap 15.3.1. KD har ansvar for en helhetlig opplæring for barn og unge – fra barnehage, i grunnopplæringen og kulturskolen og i høyere utdanning. Estetiske fag og estetisk tilnærming til læring har sin plass på alle nivå i opplæringen, og grunnlaget skal sikres gjennom lærerutdanning og høyere kunstutdanning.

KD ønsker å bidra til et forsterket samarbeid med KUD om tiltak som kan styrke kvaliteten i arbeid med kunst og kultur for barn og unge i skoletiden. I første rekke gjelder dette tiltak gjennom Den kulturelle skolesekken og samarbeid om kulturskoletilbud i tilknytning til skoletiden.

Med hilsen

Bente Lie (e.f.)
avdelingsdirektør

Anders Trodal
underdirektør